

Rozdział I. WSTĘP

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej kieruje się głównie zasadą pomocniczości, prowadzi szeroką działalność na rzecz mieszkańców powiatu oraz poprawy warunków ich życia. Działalność ta polega przede wszystkim na wsparciu rodziny, zapewnieniu dzieciom opieki zastępczej oraz na udzielaniu pomocy osobom niepełnosprawnym.

Zadania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy zwanego dalej „PCPR” szczegółowo określają ustawy: ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Wśród zadań realizowanych przez PCPR należy wymienić:

1. udzielanie wsparcia finansowego rodzinom zastępczym, pełnoletnim wychowankom tych rodzin oraz placówek, osobom niepełnosprawnym, organizacjom pozarządowym, podmiotom prawnym prowadzącym działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, repatriantom, cudzoziemcom,
2. prowadzenie pracy socjalnej na rzecz ww. osób,
3. organizowanie i zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym możliwości wychowywania się we własnej rodzinie naturalnej,
4. umożliwienie osobom niepełnosprawnym korzystania z rehabilitacji społecznej,
5. umieszczanie kierowanych osób, w tym dzieci do placówek opieki całodobowej,
6. udzielanie wsparcia, osobom będącym w sytuacjach kryzysowych, szczególnie osobom doświadczającym przemocy,
7. udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach zgłaszającym się klientom,
8. opracowywanie i realizacja programów z zakresu pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pieczy zastępczej, pomocy osobom niepełnosprawnym,
9. prowadzenie stałej współpracy z instytucjami pomocy społecznej, sądami i innymi podmiotami działającymi w zakresie wsparcia rodziny.

Rozdział II. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

1. ŚWIADCZENIA DLA RODZINNYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ

Pomocą PCPR na dzień 31 grudnia 2017 r. objętych było **160** rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu świdnickiego, w których przebywało **238** dzieci.

Wśród ww. rodzin funkcjonowało:

- **102** rodziny spokrewnione z **117** dziećmi,
- **44** rodziny niezawodowe z **58** dziećmi,
- **3** zawodowe rodziny zastępcze, w których umieszczono **10** dzieci,
- zawodowa specjalistyczna rodzina zastępcza, w której przebywa **1** dziecko,
- **5** rodzin zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, w których przebywało **21** dzieci,
- **5** rodzinnych domów dziecka, w których umieszczono **31** dzieci.

W okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. wydatki z tytułu pobytu dzieci w rodzinach zastępczych stanowiły kwotę **3.195.224,86** zł z podziałem na:

- 1) świadczenia dla rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem – **1.000.586,85 zł**,
- 2) świadczenia dla rodzin zastępczych niezawodowych – **665.644,25 zł**,
- 3) świadczenia dla zawodowych form rodzinnej pieczy zastępczej– **842.671,54 zł**,
(w tym świadczenia dla rodzin zawodowych, rodzinnych domów dziecka, rodzin pomocowych),
- 4) wynagrodzenia osób pełniących funkcje zawodowych rodzin zastępczych w tym:
 - rodziny o charakterze pogotowia rodzinnego, rodziny zawodowe i specjalistyczne –**349.457,42 zł**,
 - wynagrodzenia osób prowadzących rodzinne domy dziecka- **192.931,20 zł**,
 - wynagrodzenia osób pełniących funkcję rodzin pomocowych –**3.693,83 zł**,
 - wynagrodzenia osób do pomocy –**140.249,77 zł**.

Powyższe informacje obrazuje tabela nr 1.

Rodzaj rodziny zastępczej	Liczba rodzin zastępczych/ pomocowych/ rdd	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	Łączna wysokość świadczeń w zł. dla rodzin zastępczych	Wysokość wynagrodzeń w zł. z tytułu pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej
Rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem	102	117	1.000.586,85	-
Rodziny zastępcze niezawodowe	44	58	665.644,25	-
Rodziny zastępcze zawodowe	9	32	393.325,14 W tym środki na utrzymanie lokalu	349.457,42
Rodzinny dom dziecka	5	31	439.847,68 W tym środki na utrzymanie lokalu, na dofinansowanie remontu,	192.931,20
Rodziny pomocowe	5	11 (dzieci, które przebywały w r.z. i rdd)	9.498,72	3.693,83
Osoby do pomocy	12	-	-	140.249,77
Razem	-	238	2.508.902,64	686.322,22

Tabela nr 1

W 2017 r. **49** dzieci pochodzących z terenu powiatu świdnickiego po raz pierwszy zostało umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej (na terenie naszego powiatu- 46 i poza nim- 3), z tego:

- 33 dzieci zostało umieszczonych w rodzinach zastępczych zawodowych i rodzinnych domach dziecka,
- 10 w rodzinach zastępczych spokrewnionych,
- 6 w rodzinach zastępczych niezawodowych.

W związku z wypoczynkiem rodzin zastępczych **11** dzieci zostało umieszczonych

w rodzinach pomocowych. Zgodnie z art. 73 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej PCPR powierzyło opiekę nad dziećmi 5 rodzinom pomocowym, z których jedną tworzyła rodzina zastępcza zawodowa, dwie pełniły funkcję pogotowia rodzinnego oraz dwa prowadziły rodzinny dom dziecka .

Spośród **160** wszystkich funkcjonujących w przeciągu roku rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka **24 rodziny** sprawowało swoją funkcję dla 28 dzieci, które posiadały orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności i tym samym każda z nich otrzymywała zwiększoną comiesięczną pomoc pieniężną z tytułu zwiększonych kosztów utrzymania dzieci.

Analizując wiek dzieci przebywających we wszystkich rodzinach zastępczych na terenie powiatu świdnickiego, zauważa się, że w rodzinach zastępczych przebywało 48 dzieci w wieku do lat 7.

W ubiegłym roku można było zaobserwować rotacje wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej z następujących powodów:

- 1) usamodzielnienia się wychowanków – 4 osoby,
- 2) powrotu dzieci pod opiekę rodziców biologicznych - 7 podopiecznych,
- 3) umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej lub pod opieką innych osób - 5 dzieci,
- 4) przysposobienia– 11 dzieci ,
- 5) umieszczenia w placówce opiekuńczo-wychowawczej- 4 dzieci.

W 2017 roku na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wydano łącznie **193** decyzje administracyjne w sprawie przyznania rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych dzieci, dodatku na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności, świadczenia na utrzymanie lokalu mieszkalnego, na pokrycie kosztów niezbędnego remontu w domu jednorodzinnym lub lokalu mieszkalnym oraz jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka.

W ramach kwoty **2.508,902,64 zł** PCPR przyznało następujące świadczenia dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka:

- 1) środki na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka- **2.323.470,69 zł**,
- 2) środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego – świadczenie otrzymało łącznie 7 rodzin, w tym **2** rodziny zastępcze zawodowe i **5** rodzinnych domów dziecka. Łączne wydatki z powyższego tytułu stanowiły kwotę- **90.422,63 zł**,
- 3) świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanych dzieci – środki otrzymało **11 rodzin**. W ramach przyznanych środków finansowych rodziny zastępcze najczęściej kupowały pościel, meble, odzież i obuwie. Tą formą wsparcia objęto **14 małoletnich** a łączne wydatki opiewały na kwotę **-27.560,00 zł**,
- 4) świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki otrzymała **1 rodzina**. Tą formą wsparcia objęto **1 małoletniego** na kwotę **1.380,00 zł**,
- 5) środki finansowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem w lokalu

mieszkalnym w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym otrzymały łącznie 3 rodziny prowadzące rodzinny dom dziecka. Łączne wydatki z powyższego tytułu stanowiły kwotę **24.503,09 – zł**,

- 6) dodatek z tytułu niepełnosprawności dla **23 dzieci**, który wypłacany jest przy świadczeniu na dziecko (dodatek dotyczył wszystkich form rodzinnej pieczy zastępczej). Wydatki opiewały na kwotę **41.566,23 zł**. Różnica, między dziećmi które posiadają orzeczenie, a które otrzymują dodatek z tytułu niepełnosprawności wynika z faktu, że 5 dzieci uzyskuje zwiększoną pomoc na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

1A. DODATEK WYCHOWAWCZY

W związku z wejściem w życie 1 kwietnia 2016 r. ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 1851) wprowadzającej zmiany w ustawie z dnia czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.) na każde dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia umieszczone w rodzinie zastępczej i rodzinnym domu dziecka przysługuje dodatek wychowawczy w kwocie 500,00zł miesięcznie.

- 1) Liczba wydanych w okresie od 01-01-2017 r. do 31-12-2017 r. decyzji przyznających prawo do dodatku wychowawczego -**259**.
- 2) Poniesione z budżetu państwa wydatki na dodatek wychowawczy w **w/w okresie** - **1.147.614,60 zł**. w tym dla :
 - a) rodzin spokrewnionych - **575.832,53 zł**,
 - b) rodzin niezawodowych - **246.635,76 zł**,
 - c) rodzin zawodowych - **174.348,97 zł**,
 - d) r. d. dz. – **150.797,34 zł**.
- 3) Liczba dzieci, które w przeciągu 2017 r. były uprawnione do dodatku wychowawczego - **240**.

Różnica pomiędzy liczbą dzieci uprawnionych do dodatku wychowawczego, a liczbą wydanych decyzji wynika, z wydania większej liczby decyzji na jedno dziecko, które przebywało w różnych rodzinach.

2. POROZUMIENIA MIĘDZY POWIATAMI W SPRAWIE POBYTU DZIECI W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z treścią art. 191 ust. 1 i ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zachodzi konieczność podpisania przez powiat świdnicki porozumień dotyczących umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

W roku 2017 powiat świdnicki zawarł 3 porozumienia, w tym **2** w sprawie dzieci pochodzących z innych powiatów a przebywających w rodzinie zastępczej na terenie powiatu świdnickiego, oraz **1** w sprawie dzieci pochodzących z terenu powiatu świdnickiego, a umieszczonych w rodzinach zastępczych poza terenem naszego powiatu.

W 2017 r. **24 dzieci** pochodzących z terenu innych powiatów przebywało w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu świdnickiego.

Zobowiązanie innych powiatów na rzecz Powiatu Świdnickiego z tytułu opłaty za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych w 2017 roku wynosiło **291.069,45 zł**.

30 dzieci pochodzących z terenu powiatu świdnickiego wychowywało się w rodzinach zastępczych poza terenem naszego powiatu. Łączna kwota wydatków poniesiona w roku 2017 na ich utrzymanie w rodzinach zastępczych wyniosła **349.852,30 zł**.

Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej różni się od liczby zawartych porozumień, bowiem większość z tych dzieci została umieszczona w pieczy zastępczej w latach wcześniejszych.

Przyczyną umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej poza powiatem właściwym do ponoszenia wydatków na ich utrzymanie, jest fakt przejęcia opieki nad dziećmi przez krewnych zamieszkujących na terenie innych powiatów oraz występowanie z wnioskiem do sądu rejonowego osób przeszkolonych przez ośrodki adopcyjne w zakresie pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub adopcyjnej. W tych rodzinach umieszczane są dzieci, które mają szansę na pobyt w rodzinach adopcyjnych.

Miejsce umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej	Liczba umieszczonych dzieci	Wydatki/ Dochody w zł
Dzieci pochodzące z innych powiatów przebywające w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Świdnickiego	24	291.069,45
Dzieci pochodzące z terenu Powiatu Świdnickiego umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów	30	349.852,30

Tabela nr 2

Wysokość wydatków i dochodów z ww. tytułu determinowana jest przez liczbę dzieci, ich wiek, ich stan zdrowia oraz rodzaj rodziny zastępczej.

3. PEŁOLETNI WYCHOWANKOWIE W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Możliwość pozostania w dotychczasowej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka po uzyskaniu pełnoletniości do ukończenia 25. roku życia, daje pełnoletnim wychowankom zapis art. 37 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Warunkiem jest kontynuowanie nauki i wyrażenie zgody przez rodzinę zastępczą lub osoby prowadzące rodzinny dom dziecka.

W trakcie roku sprawozdawczego w dotychczasowych rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka przebywało **53** pełnoletnich wychowanków. W zależności od typu:

- **32** pełnoletnich wychowanków przebywało w spokrewnionych rodzinach zastępczych,
- **16** pełnoletnich wychowanków przebywało w niezawodowych rodzinach zastępczych,
- **5** pełnoletnich wychowanków przebywało w rodzinnych domach dziecka.

W 2017 r. 18 lat ukończyło **19** dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, w tym: **15** osób podjęło decyzję o pozostaniu w dotychczasowej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, **4** osoby opuściły rodzinną pieczę zastępczą.

W przedmiocie przyznania świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania osoby pełnoletniej przebywającej w rodzinnej pieczy zastępczej wydano w 2017 r. **28** decyzji.

W **8** przypadkach wygaszono rodzinom zastępczym decyzje przyznające ww. świadczenie, w tym:

- 1 decyzję z uwagi na opuszczenie rodziny zastępczej przez osobę pełnoletnią;
- 5 decyzji z powodu porzucenia/rezygnacji z nauki przez pełnoletniego wychowanka;
- 2 decyzje po wycofaniu zgody przez rodzinę zastępczą na dalsze przebywanie w niej osoby pełnoletniej.

W jednym przypadku wydano decyzję o umorzeniu postępowania w przedmiocie wygaszenia decyzji przyznającej świadczenie.

Następstwem pobrania świadczeń pomimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do ich wypłacania, była konieczność wszczęcia 3 postępowań administracyjnych w przedmiocie ustalenia nienależnie pobranych świadczeń na łączną kwotę **5.481,29 zł** do spłaty wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

4. POMOC DLA OSÓB USAMODZIELNIONYCH Z RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

W odniesieniu do pomocy dla osób usamodzielnionych istnieje swoisty dualizm polegający na stosowaniu do określonej kategorii tych osób przepisów ustawy o pomocy społecznej oraz nowych regulacji wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Na mocy przepisu przejściowego przepisy ustawy o pomocy społecznej w brzmieniu obowiązującym do dnia 31.12.2011 r. stosuje się do wychowanków, którzy opuścili rodzinę zastępczą przed dniem 1 stycznia 2012 r.

Natomiast do osób pełnoletnich opuszczających pieczę zastępczą po dniu 1 stycznia 2012 r. stosuje się przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Należy pamiętać, że usamodzielnienie to długotrwały proces wychowawczy, który ma na celu podjęcie przez wychowanków samodzielnego, dojrzałego życia w integracji ze społeczeństwem.

W 2017 r. pod opieką powiatu świdnickiego pozostawało **49 osób usamodzielnianych** z rodzinnej pieczy zastępczej. Łączne wydatki z tego tytułu stanowiły kwotę **264.753,11 zł**. Środki te zostały wykorzystane na: pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, pomoc pieniężną na usamodzielnienie oraz pomoc pieniężną na zagospodarowanie.

Odnosząc się do pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, wydatki z tego tytułu w 2017 r. wyniosły **185.830,11 zł**. Z tej formy wsparcia skorzystało **40 wychowanków** rodzinnej pieczy zastępczej w tym **10 osób** to wychowankowie, którym przyznano ww. pomoc w 2017 r.

Trzem wychowankom uchylono decyzje w sprawie przyznania ww. pomocy, w tym:

- **2 osobom** ze względu na skreślenie z listy uczniów/słuchaczy szkoły i rezygnację z dalszego kontynuowania nauki,
- **1 osobie** ze względu na niepromowanie do następnej klasy i brak chęci podjęcia nauki w innej placówce.

W jednym przypadku zmieniono decyzję przyznającą pomoc na kontynuowanie nauki w zakresie okresu jej przysługiwania z uwagi na przerwę w edukacji.

Sześciu osobom usamodzielnianym wydano decyzję w przedmiocie nienależnie pobranych świadczeń na łączną kwotę **6.215,38 zł**. Wszczęte w tej sprawie postępowania były konsekwencją wypłaty świadczeń pomimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie

prawa do ich wypłacania (tj. zaprzestania kontynuowania nauki przez osobę usamodzielnianą bez zgłoszenia tej zmiany).

Mając na uwadze drugi rodzaj pomocy - pomoc pieniężną na usamodzielnienie uzyskało **11 podopiecznych**. Łączna kwota przyznanych świadczeń wyniosła **49.482,00 zł**. W dwóch przypadkach pomoc została wypłacona w trakcie wypłacania pomocy na kontynuowanie nauki (zgodnie z art. 149 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej). Pozostałe 9 osób zakończyło proces usamodzielnienia.

W jednym przypadku wydano decyzję o odmowie przyznania pomocy na usamodzielnienie z uwagi na przekroczenie przez osobę usamodzielnianą kryterium dochodowego warunkującego przyznanie świadczenia.

Trzeci rodzaj pomocy to pomoc pieniężna na zagospodarowanie. W 2017 r. otrzymała ją **15 wychowanków** w łącznej kwocie **29.441,00 zł**. Środki finansowe zostały wykorzystane m. in. na przeprowadzenie remontu, zakup urządzeń domowych i materiałów niezbędnych do wyposażenia mieszkania, zakup pomocy naukowych oraz opłacenie rehabilitacji i leczenia.

Powyższe informacje obrazuje tabela nr 3

Rodzaj pomocy pieniężnej dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych	Liczba pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych objętych pomocą	Łączna wysokość świadczeń zł
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	40	185.830,11
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	11	49.482,00
Pomoc pieniężna na zagospodarowanie w formie rzeczowej	15	29.441,00
		264.753,11

Tabela nr 3.

Oprócz wsparcia finansowego w 2017 r. **2 osobom** udzielono pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych w formie przyznania prawa do zamieszkania w mieszkaniu chronionym, które zabezpiecza okresowo potrzeby mieszkaniowe wychowanków opuszczających pieczę zastępczą, a pobyt w nim jest pierwszym krokiem na drodze do dorosłego i samodzielnego życia.

5. ODPLATNOŚĆ SAMORZĄDÓW GMINNYCH ZA POBYT DZIECI W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

W myśl art. 191 ust. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: „w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości: 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej”.

W oparciu o powyższy zapis gminy partycypowały w kosztach pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w następujących wysokościach:

- 1) Gmina Miejska Świdnica – (53 dzieci) 173.061,11 zł,

2) Gmina Świebodzice –	(25 dzieci)	111.184,66 zł,
3) Gmina Strzegom –	(28 dzieci)	80.360,34 zł,
4) Gmina Jaworzyna Śląska –	(13 dzieci)	53.091,84 zł,
5) Gmina Żarów –	(10 dzieci)	19.404,81 zł,
6) Gmina Wiejska Świdnica –	(21 dzieci)	78.370,69 zł,
7) Gmina Dobromierz –	(6 dzieci)	17.322,32 zł,
8) Gmina Marcinowice –	(6 dzieci)	13.283,12 zł.

Łączne zobowiązania samorządów gminnych stanowią kwotę **546.078,89** zł.

6. ODPLATNOŚĆ RODZICÓW BIOLOGICZNYCH ZA POBYT DZIECI W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r., poz. 697 z późn. zm.), uchwały Nr XXV/193/2016 Rady Powiatu w Świdnicy z dnia 26 października 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej oraz w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2016 r. poz. 4925), w 2017 r. **wydano 369 decyzji** administracyjnych regulujących odpłatność rodziców biologicznych, za pobyt ich dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

W związku z kolejnymi rozstrzygnięciami sądów administracyjnych w kwestii ponoszenia przez rodziców kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej od 2016 r. stosuje się zasadę, że stroną postępowania administracyjnego dotyczącego opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej są oboje rodzice dziecka, a decyzja administracyjna w tym zakresie reguluje prawa i obowiązki obojga. Przeprowadza się więc jedno postępowanie z udziałem obojga rodziców i wydaje jedno rozstrzygnięcie, o którym stanowi art. 104 kpa – skierowane do obojga rodziców dziecka.

Stosując ww. przepisy i uregulowania wydano:

- 196 decyzji o odstąpieniu od ustalenia odpłatności,
- 1 decyzja o odmowie odstąpienia od ustalenia odpłatności,
- 4 decyzje ustalające odpłatność,
- 1 decyzja zmieniająca w zakresie ustalenia odpłatności,
- 4 decyzje o umorzeniu należności pieniężnych,
- 161 decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie.

W 2 przypadkach wygaszono rodzicom biologicznym decyzje w sprawie opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej z uwagi na zmianę zarządzeń opiekuńczych w stosunku do małoletniego dziecka i opuszczenie pieczy zastępczej.

Łącznie z tytułu odpłatności za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych **uzyskano kwotę 11.912,97 zł.**

W ciągu roku sprawozdawczego **w stosunku do 43 rodziców biologicznych prowadzono postępowania** w sprawie opłaty za pobyt dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej **przy udziale kuratora dla osoby nieobecnej** tj. nieznannej z miejsca pobytu lub przebywającej poza granicami kraju. Obowiązek wystąpienia do sądu z wnioskiem o wyznaczenie przedstawiciela dla osoby nieobecnej nakłada na organ administracji publicznej art. 34 Kodeksu postępowania administracyjnego.

W myśl art. 38 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2013 r. rozpoczęto proces wytaczania powództw o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz

dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. W trakcie roku sprawozdawczego z pozwem o alimenty wystąpiono w stosunku do 40 rodziców biologicznych.

7. POTRZEBY W ZAKRESIE RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

- 1) Udzielanie rodzinom zastępczym pomocy, o której mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym kontynuowania zatrudniania koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.
- 2) Zwiększenie liczby rodzin zastępczych poprzez kontynuowanie akcji propagujących rodzinne formy opieki, mającej na celu pozyskanie kandydatów na rodziny zastępcze oraz prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze.
- 3) Realizacja projektu „Akademia rozwoju” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 r. Oś priorytetowa 9 – włączenie społeczne, działanie 9.2 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych, poddziałanie nr 9.2.4. Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych - Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Aglomeracji Wałbrzyskiej (typ projektów 9.2.B2.).
- 4) Kontynuowanie działań na rzecz rozwoju wolontariatu poprzez nawiązanie współpracy ze szkołami, organizacjami pozarządowymi działającymi na danym terenie, organizowanie szkoleń i spotkań dla wolontariuszy.
- 5) Kontynuacja spotkań superwizyjnych oraz szkoleń dla rodzinnych form pieczy zastępczej i pracowników PCPR.
- 6) Podnoszenie umiejętności wychowawczych zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, poprzez organizowanie szkoleń tematycznych, w tym wyjazdowych.

8. PODSUMOWANIE WYDATKÓW/ DOCHODÓW RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

W związku z pobytem dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej **wydatki w roku 2017 stanowiły kwotę 4.957.454,87 zł i przedstawiały się następująco:**

- 1) wydatki na świadczenia dla dzieci w wysokości **2.508.902,64 zł,**
- 2) wydatki na wynagrodzenia rodzinnych form pieczy zastępczej w wysokości **686.332,22 zł,**
- 3) wydatki na pomoc dla usamodzielnionych wychowanków pieczy rodzinnej w wysokości **264.753,11 zł,**
- 4) dodatek wychowawczy 500 + w wysokości **1.147.614,60 zł,**
- 5) wydatki z tytułu pobytu dzieci w rodzinnych formach pieczy poza powiatem w wysokości **349.852,30 zł.**

Uzyskane za 2017 r. dochody stanowią kwotę 864.908,82 zł, na którą składają się:

- 1) odpłatność za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy w wysokości **11.912,97zł,**
- 2) nienależnie pobrane świadczenia w wysokości **15.847,51 zł,**
- 3) zobowiązania samorządów gminnych w wysokości **546.078,89 zł,**
- 4) zobowiązania innych powiatów za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy na terenie powiatu świdnickiego – **291.069,45 zł.**

ROZDZIAŁ III. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

1. POBYT DZIECI W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Instytucjonalna piecza zastępcza na terenie powiatu świdnickiego w 2017 r. organizowana była przez Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Świdnicy oraz przez dwie Całodobowe Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze „Chata SKSK” prowadzone na zlecenie Powiatu Świdnickiego przez Fundację Ziemi Świdnickiej SKSK.

W ubiegłym roku w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu świdnickiego przebywało łącznie 111 osób, w tym:

- 1) Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych objął opieką łącznie 74 dzieci w tym pięcioro dzieci pochodzących z terenów innych powiatów,
- 2) w Całodobowych Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych „Chata SKSK” przebywało łącznie 37 dzieci, w tym dwoje z terenów innych powiatów.

W ubiegłym roku 24 dzieci pochodzących z terenu powiatu świdnickiego przebywało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza terenem naszego powiatu, tj.:

- Powiat Wołowski 3 dzieci,
- Powiat Strzelecki 1 dziecko,
- Powiat Jasielski 2 dzieci,
- Powiat Krasnostawski 8 dzieci,
- Powiat Kłodzki 7 dzieci,
- Miasto Rybnik 2 dzieci,
- Miasto Wrocław 1 dziecko.

Spośród ww. grupy dzieci przebywających poza powiatem 3-je zostało umieszczonych w 2017 r. Wydatki Powiatu Świdnickiego w związku z pobytem dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów w roku 2017 wyniosły **911.925,90 zł**.

W 2017 roku umieszczenia w instytucjonalnej pieczy zastępczej wymagało 26 dzieci pochodzących z terenu powiatu świdnickiego, w tym:

- 4 z rodzinnej pieczy zastępczej,
- 20 z domów rodzinnych,
- 2 dzieci umieszczona została w związku z pobytem małoletniej matki w placówce.

Ww. dzieci zostały skierowane do następujących placówek:

- ZPOW w Świdnicy: 17 dzieci,
- „Chata SKSK” ul. Sikorskiego: 4 dzieci,
- „Chata SKSK” ul. Wielecka: 6 dzieci,
- Dom Dziecka w Rybniku: 2 dzieci,
- Wrocławskie Centrum Opieki i Wychowania, Placówka nr 10 we Wrocławiu – 1 dziecko.

Różnica pomiędzy liczbą dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy, a liczbą wydanych skierowań wynika z przeniesieniem dzieci do innej placówki opiekuńczo – wychowawczej.

W roku sprawozdawczym nie umieszczaliśmy dzieci pochodzących z innych powiatów w placówkach Powiatu Świdnickiego.

Zgodnie z art. 191 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: powiat na terenie którego funkcjonuje mogąca przyjąć dziecko (...) placówka opiekuńczo-wychowawcza, zawiera z powiatem właściwym ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy zastępczej porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu w wysokości wydatków.

Powiat Świdnicki w roku 2017 zawarł 3 porozumienia w powyższej sprawie. Wszystkie porozumienia dotyczyły dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innego miasta na prawach powiatu, tj. Rybnika i Wrocławia. Koszty związane z pobytem pozostałych dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej poza powiatem świdnickim regulowane były na podstawie porozumień zawartych w latach wcześniejszych, bądź bez zawierania porozumień w sytuacjach zgodnych z art. 191 ust. 8, ust. 12 ww. ustawy, na podstawie przesyłanych not obciążeniowych.

W ubiegłym roku powiat świdnicki obejmował opieką łącznie 7 dzieci, za które miesięczne wydatki na utrzymanie regulowały inne powiaty, tj.:

- Powiat Górowski - 2 dzieci,
- Powiat Rybnicki - 2 dzieci,
- Powiat Polkowicki – 1 dziecko,
- Powiat Poznański – 1 dziecko,
- Powiat Mikołowski – 1 dziecko.

Zgodnie z art. 191 ust. 1 pkt. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Wobec powyższego zobowiązania ww. powiatów względem Powiatu Świdnickiego przedstawiały się następująco:

- Powiat Górowski: 70.441,28 zł,
- Powiat Rybnicki: 64.374,76 zł,
- Powiat Polkowicki: 35.448,94 zł,
- Powiat Poznański: 26.792,42 zł,
- Powiat Mikołowski: 44.401,82 zł,

Zobowiązania ww. powiatów w łącznej kwocie 241.459,22 zł.

W ubiegłym roku można było zaobserwować rotacje wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej z następujących powodów:

- 1) usamodzielnienia się wychowanków - 13 osób,
- 2) powrotu dzieci pod opiekę rodziców biologicznych - 18 podopiecznych,
- 3) umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej - 3 dzieci,
- 4) przysposobienia – 4 dzieci (w tym 3 wychowanków przebywających w placówkach poza powiatem świdnickim),
- 5) umieszczenia w innej placówce opiekuńczo- wychowawczej- 2 osoby (małaletnia matka),
- 6) samowolne opuszczenie placówki przed osiągnięciem pełnoletności- 1 osoba.

Wojewoda Dolnośląski decyzją z dnia 07 grudnia 2017 r. znak ZP-KNPS.9423.2.48.2017 GK wyraził zgodę na likwidację Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Kraszewicka Bajka” w Świdnicy. Starosta zapewnił właściwą pieczę zastępczą dzieciom z tej placówki poprzez umieszczenie ich w pozostałych placówkach opiekuńczo - wychowawczych funkcjonujących na terenie Świdnicy. Tym samym zmniejszeniu o 14 uległa liczba dostępnych miejsc.

2. ODPLATNOŚĆ SAMORZĄDÓW GMINNYCH ZA POBYT DZIECI W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

W myśl art. 191 ust. 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: „w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej (...) gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt. 2 w wysokości 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej oraz 50% w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.” Stąd też udział gmin w finansowaniu pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przedstawiał się następująco:

- 1) Gmina Miejska Świdnica – 328.527,46 zł (34 dzieci),
- 2) Gmina Strzegom – 255.930,90 zł (22 dzieci),
- 3) Gmina Świebodzice – 113.488,20 zł (9 dzieci),
- 4) Gmina Dobromierz – 23.351,96 zł (4 dzieci),
- 5) Gmina Żarów – 11.533,78 zł (4 dzieci),
- 6) Gmina Jaworzyna Śląska – 20.639,70 zł (2 dzieci),
- 7) Gmina Wiejska Świdnica – 5.983,58 zł (3 dzieci).

Łączne zobowiązania samorządów gminnych stanowiły kwotę **759.455,58 zł.**

3. ODPLATNOŚĆ RODZICÓW BIOLOGICZNYCH ZA POBYT DZIECI W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z art. 193 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej „za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej (...)”. Zgodnie zaś z ust. 3 i 4 ww. ustawy opłatę ponoszą również osoby dysponujące dochodem dziecka lub osoba pełnoletnia pozostająca w placówce opiekuńczo-wychowawczej, solidarnie z rodzicami.

Na podstawie ww. przepisów prawa w ubiegłym roku wydane zostały decyzje w zakresie opłaty za pobyt dzieci pochodzących z terenu powiatu świdnickiego przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Wydano łącznie 162 decyzji, w tym:

- 106 decyzji odstępujących od ustalenia opłaty za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- 49 decyzje umarzające postępowanie w sprawie ustalenia opłaty,
- 2 decyzje ustalające opłatę za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- 5 decyzji zmieniających decyzje ustalające opłatę, za pobyt dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczej

Łączne dochody z tytułu odpłatności stanowiły kwotę **30.260,98 zł.**

Zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697 ze zm.): „kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku, gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok”. Tutejsza jednostka w roku sprawozdawczym wystąpiła z **17 pozwami alimentacyjnymi** na rzecz 21 dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

4. POMOC DLA PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW PLACÓWEK OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH ORAZ PLACÓWEK RESOCJALIZACYJNYCH

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadaniem tutejszego Centrum jest udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom, którzy opuścili placówki opiekuńczo-wychowawcze, zaś w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej PCPR udziela wsparcia pełnoletnim wychowankom opuszczającym młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich. Ww. osobom przysługuje analogiczna pomoc jak wychowankom rodzin zastępczych. W 2017 r. PCPR udzielił wsparcia **35** pełnoletnim wychowankom, w tym 31 z placówek opiekuńczo-wychowawczych, oraz 4 z placówek resocjalizacyjnych (MOS, MOW, ZP, SdN).

W 2017 r. pełnoletnim wychowankom ww. typów placówek wypłacono świadczenia w łącznej wysokości: **185.106,94 zł.** w tym:

- 1) pomoc na kontynuowanie nauki w wysokości: **74.216,95 zł,**
- 2) pomoc na usamodzielnienie w wysokości: **89.304,00 zł,**
- 3) pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej w wysokości: **21.585,99 zł.**

Poniższe tabele obrazują rodzaj udzielonej pomocy dla wychowanków z poszczególnych rodzajów placówek z uwzględnieniem liczby osób oraz poniesionych wydatków.

Tabela nr 4: Rodzaj pomocy oraz wydatki dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Rodzaj pomocy pieniężnej dla pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych.	Liczba pełnoletnich wychowanków placówek objętych pomocą	Łączna wysokość świadczeń w zł.
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	18	68.584,34
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	15	84.138,00
Pomoc pieniężna na zagospodarowanie w formie rzeczowej	13	20.085,99
	Razem	172.808,33

Tabela nr 4

Tabela nr 5: Rodzaj pomocy oraz wydatki dla wychowanków placówek resocjalizacyjnych.

Rodzaj pomocy pieniężnej dla pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych.	Liczba pełnoletnich wychowanków placówek objętych pomocą	Łączna wysokość świadczeń w zł.
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	4	5.632,61
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	1	5.166
Pomoc pieniężna na zagospodarowanie w formie rzeczowej	1	1.500
	Razem	12.298,61

Tabela nr 5

W roku 2017 wydano łącznie 49 decyzji w zakresie świadczeń przysługujących pełnoletnim wychowankom, w tym:

- 1) 16 decyzji w zakresie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie (16 decyzji

- przynających ww. pomoc).
- 2) 20 decyzji przyznających pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, w tym:
 - 7 decyzji przyznających pomoc,
 - 8 decyzji uchylających przyznaną pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki,
 - 5 decyzji określających wysokość nienależnie pobranych świadczeń na kontynuowanie nauki (łączna kwota zwróconych świadczeń w roku 2017 r. wyniosła **8.218,54 zł**), dokonano potrąceń należności z wypłaty świadczeń na usamodzielnienie lub zagospodarowanie,
 - 3) 13 decyzji w przedmiocie przyznania pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

5. MIESZKANIE CHRONIONE DLA OSÓB USAMODZIELNIONYCH Z PIECZY ZASTĘPCZEJ

Mieszkanie chronione przeznaczone jest dla usamodzielniających się pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych, pochodzących z powiatu świdnickiego, którzy nie mają możliwości powrotu do swojej rodziny, nie mogą nadal zamieszkiwać w placówce lub z osobami, które stanowiły rodzinę zastępczą, wymagają wsparcia w procesie usamodzielnienia poprzez umieszczenie w mieszkaniu chronionym.

W roku 2017 w strukturze PCPR w Świdnicy funkcjonowało jedno mieszkanie chronione w Świebodzicach, przy Alejach Lipowych. W okresie sprawozdawczym z mieszkania chronionego skorzystało pięcioro wychowanków. Troje z nich opuściło instytucjonalną pieczę zastępczą, dwójka wychowanków opuściła rodzinną pieczę zastępczą.

Pracownik PCPR utrzymywał stały kontakt z podopiecznymi poprzez systematyczne wizyty w mieszkaniu (25 spotkań) podczas, których wspierano wychowanków w rozwiązywaniu różnych trudnych sytuacji, nadzorowano stan lokalu, udzielono porad i wskazówek. Na przełomie roku żadne z wychowanków przebywających w mieszkaniu chronionym nie otrzymało mieszkania.

Wydatki na realizację ww. zadania w 2017 r. stanowiły kwotę **15.237,43 zł**. Środki zostały wykorzystane na opłaty z tytułu czynszu i najmu lokalu, opłaty za media, w tym ogrzewanie, gaz, energię elektryczną, wodę i ścieki. Zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej osoby korzystające z pobytu w mieszkaniu chronionym mają uregulowaną kwotę odpłatności za pobyt w ww. formie wsparcia. Podstawą w tym zakresie jest Uchwała Rady Powiatu w sprawie odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym, która zwalnia z odpłatności te osoby, których miesięczny dochód nie przekracza 100 % kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej. W 2017 r. wobec jednego z podopiecznych korzystającego ze wsparcia w tym zakresie, ustalono odpłatność i uzyskano z tego tytułu kwotę **1433,40 zł**.

6. POTRZEBY W ZAKRESIE INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

- 1) Udzielanie wsparcia i pomocy osobom pełnoletnim, które opuściły placówki.
- 2) Przyjęcie nowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018-2020.
- 3) Prowadzenie mieszkania chronionego dla podopiecznych opuszczających pieczę zastępczą oraz uruchomienie nowej formy mieszkania treningowego.
- 4) Rozwój merytoryczny kadr pieczy zastępczej poprzez udział w szkoleniach i konferencjach.
- 5) Realizacja projektu „Akademia rozwoju”.

7. PODSUMOWANIE WYDATKI/ DOCHODY INSTYTUCJONALNEJ PIELCZY ZASTĘPCZEJ

W związku z pobytem dzieci w instytucjonalnej pielęgnii zastępczej **wydatki w roku 2017** stanowiły kwotę **5.272.598,98 zł** i przedstawiały się następująco:

- 1) wydatki Zespołu Placówek. Opiekuńczo- Wychowawczych w wysokości **3.170.457,34 zł**,
- 2) wydatki związane z umową nr 1/2016 o realizację zadania z zakresu pomocy społecznej z dnia 5 stycznia 2016 r. zawartą pomiędzy Powiatem a Fundacją Ziemi Świdnickiej „SKSK”, prowadzącą dwie Całodobowe Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze „Chata SKSK” w Świdnicy w wysokości **959.900,00 zł**,
- 3) wydatki związane z pobytem dzieci w placówkach poza terenem powiatu świdnickiego w wysokości **911.925,90 zł**,
- 4) świadczenie pieniężne dla pełnoletnich wychowanków instytucjonalnej pielęgnii zastępczej w wysokości **185.106,94 zł**,
- 5) środki finansowe na ubezpieczenie zdrowotne wychowanków, w łącznej kwocie **45.208,80 zł** pochodzące z dotacji Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Uzyskane za 2017 r. dochody w wysokości 1.040.827,72 zł:

- 1) odpłatność za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo- wychowawczych w wysokości **30.260,98 zł**,
- 2) nienależnie pobrane świadczenia w wysokości **8.218,54 zł**,
- 3) zobowiązania innych powiatów za pobyt dzieci w instytucjonalnej pielęgnii na terenie powiatu świdnickiego w wysokości **241.459,22 zł**,
- 4) zobowiązania samorządów gminnych za pobyt dzieci w placówkach w wysokości **759.455,58 zł**,
- 5) odpłatność z tytułu pobytu w mieszkaniu chronionym- **1.433,40 zł**.

ROZDZIAŁ IV. INTERWENCJA KRYZYSOWA

1. POMOC SPECJALISTYCZNA

Usługi w zakresie interwencji kryzysowej są realizowane poprzez Ośrodek Interwencji Kryzysowej, zwany dalej „OIK”, który wchodzi w skład struktury jednostki. Zakres usług obejmuje interwencję kryzysową, wsparcie, poradnictwo, pomoc psychologiczną, pomoc pedagogiczną, pomoc terapeutyczną i konsultacje prawne.

W 2017 roku w OIK udzielono **1397** konsultacji mieszkańcom powiatu świdnickiego. Porady te rozkładały się następująco:

- 1) wsparcie psychologiczno-terapeutyczne – **596** konsultacji,
- 2) poradnictwo pedagogiczne – **308** konsultacji,
- 3) poradnictwo prawne – **272** konsultacji,
- 4) wsparcie interwencyjno – terapeutyczne – **221** konsultacji.

Z pomocy OIK w 2017 r. skorzystało **467 osób**. Klienci, którzy zgłaszali się do OIK z prośbą o pomoc, zazwyczaj jasno precyzowali swoje oczekiwania. Zdarzały się jednak takie osoby, które nie do końca wiedziały jak zdefiniować swój problem (najczęściej dotyczyło to osób, które miały skomplikowaną sytuację życiową i wymagały konsultacji kilku specjalistów lub kierowane były przez inne instytucje). Przedmiotem pracy specjalistów OIK były:

- 1) konflikty małżeńskie, rodzinne, trudności wychowawcze,
- 2) stany depresyjne, kryzys emocjonalny wynikający z trudnej sytuacji życiowej, depresja (w tym młodzieńcza),
- 3) trudności adaptacyjne, problemy rodziców dzieci z zaburzeniami zachowania i zachowaniami opozycyjno – buntowniczymi, zaburzenia łaknienia (bulimia, anoreksja), choroby psychosomatyczne i somatyczne z wpływem na funkcjonowanie psychiczne, problemy związane z seksualnością; próby samobójcze, trudności emocjonalne i nieumiejętność radzenia sobie w pokonywaniu zdarzeń traumatycznych (w tym molestowania seksualnego, śmierci osób najbliższych),
- 4) wzrósł problem opieki nad osobami chorymi psychicznie oraz niepełnosprawnymi intelektualnie (w tym problem związany z ubezwłasnowolnieniem), załatwieniem zakładów leczniczych dla osób starszych i schorowanych, trudności w radzeniu sobie z osobą chorą psychicznie w domu,
- 5) sprawy rozwodu i separacji (w tym opieki nad dziećmi, sprawy alimentacyjne), sprawy o stwierdzenie nabycia spadku; sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych - przyznanie do uprawnień emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy; sprawy z zakresu przepisów lokalowych (eksmisja), sprawy związane z utratą pracy.

W trakcie ubiegłego roku prowadzono także stałą współpracę z Policją, z Sądem Rejonowym – III Wydziałem Rodzinnym, z Prokuraturą Rejonową w Świdnicy oraz innymi instytucjami świadczącymi pomoc w zakresie wsparcia i pomocy.

W ramach OIK nadal funkcjonuje strona internetowa www.media.zaufania.pl. Jest to program, który umożliwia skorzystanie ze wsparcia specjalistów za pomocą Internetu. Strona obsługiwana była przez specjalistów OIK. W ubiegłym roku ze strony skorzystało 7 osób.

2) MIESZKANIE INTERWENCYJNE

W 2017 r. przy OIK nadal funkcjonowało mieszkanie interwencyjne przy ul. Żeromskiego 16 w Świdnicy. Mieszkanie przeznaczone jest dla osób samotnych i osób z dziećmi, rodzin pochodzących z terenu powiatu świdnickiego, którzy znaleźli się w sytuacji kryzysowej, są zagrożeni przemocą domową lub są ofiarami przemocy domowej.

W mieszkaniu interwencyjnym można przebywać do trzech miesięcy i jest to pobyt bezpłatny. Celem pobytu w mieszkaniu jest przewyciężenie sytuacji kryzysowej, w jakiej znalazły się dane osoby. W 2017 roku z pobytu skorzystały **3 osoby dorosłe i 5 dzieci**. Wszystkie osoby znajdowały się w trudnej sytuacji życiowej. Pięć osób było ofiarami przemocy domowej, pozostałe osoby nie miały bezpiecznego schronienia. Osoby te skorzystały także z pomocy psychologicznej, prawnej, z każdą z osób przebywającą powyżej 14 dni utworzono plan pomocy, którego celem było osiągnięcie samodzielności. Przy współpracy z innymi instytucjami m. in. policją, ośrodkami pomocy społecznej **6 osób po opuszczeniu ośrodka** uzyskało bezpieczne schronienie, natomiast dwie nadal w nim przebywają.

Koszty związane z funkcjonowaniem w 2017 r. mieszkania interwencyjnego jako schronienia dla osób, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, funkcjonującego w ramach OIK włączone były w łączne koszty funkcjonowania siedziby jednostki przy ul. Żeromskiego 16.

3. ODDZIAŁYWANIA KOREKCYJNO-EDUKACYJNE

Dzięki uzyskanym środkom finansowym z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w 2017 r. kontynuowano realizację programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Przed rozpoczęciem i w trakcie realizacji programu odbyło się **10 h konsultacji indywidualnych, w których uczestniczyło 5 mężczyzn. Ostatecznie w części warsztatowej uczestniczyło 5 osób, program ukończył 1 mężczyzna. Program** zrealizowano w formie zajęć grupowych – w wymiarze 60 h. Uczestnikom przekazano informacje teoretyczne na temat zachowań przemocowych i sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Część korekcyjna ukierunkowana była na zdobycie umiejętności zaprzestania przemocy, trening umiejętności społecznych oraz naukę konstruktywnego rozwiązywania sporów i korzystania ze wsparcia społecznego. Na zakończenie zajęć grupowych została przeprowadzona anonimowa ankieta ewaluacyjna.

W trakcie trwania programu prowadzono także monitoring polegający na kontakcie z ofiarami przemocy (jest on realizowany także po zakończeniu oddziaływań. Podczas kontaktu kobiety zaznaczały, że wzrosło ich poczucie bezpieczeństwa, w większości nie miały miejsca sytuacje, w których doświadczałyby przemocy. Jeden z mężczyzn powrócił do zachowań przemocowych. Kobiety objęto pomocą psychologiczną.

W ramach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych OIK prowadził również warsztaty dla rodziców i opiekunów, którzy stosują przemoc wobec swoich dzieci. W zajęciach składających się z 20 godzin wzięło udział 3 mężczyzn i 6 kobiet. Wszyscy ukończyli warsztaty.

Na realizację warsztatów dla rodziców stosujących przemoc wobec swoich dzieci w 2017 r. jednostka wykorzystwała kwotę 14.125,46 zł, która stanowiła dotację z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

4. SZKOLENIA:

- 1) W 2017 roku Ośrodek Interwencji Kryzysowej organizował szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy, które były adresowane do młodzieży klas gimnazjalnych. W warsztatach wzięło udział **173** osoby. Młodzież bardzo aktywnie brała udział w zajęciach. Dzięki ich pełnemu zaangażowaniu osiągnięte zostały cele jakim było przekazanie informacji i wzbudzenie refleksji dotyczących zakresu przemocy i jej skutków w obszarze przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej, rówieśniczej i cyberprzemocy.
- 2) W 2017 roku zostało również zorganizowane dwa szkolenia dla specjalistów z terenu powiatu świdnickiego z procedury sporządzania Niebieskiej Karty. Brało w nim udział 15 pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i 13 osób z jednostek pomocy społecznej i pieczy zastępczej z terenu powiatu świdnickiego.
- 3) Dla pracowników zatrudnionych w OIK w ramach umowy o pracę zapewniono superwizję. Umożliwiono oddelegowanie z miejsca pracy na łączną liczbę 55 h wsparcia.

5. PROGRAMY.

W 2017 r. opracowano 3 programy dotyczące obszaru przeciwdziałania przemocy, tj.:

- 1) Powiatowy Program Przeciwdziałania przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w powiecie świdnickim na lata 2017-2022,
- 2) Powiatowy program profilaktyczny w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą na lata 2017-2020,
- 3) Powiatowy program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2018-2020.

Łączne koszty podejmowanych działań w ramach interwencji kryzysowej w 2017 r. stanowiły kwotę 228.097,52 zł, na która składają się koszty związane z:

- 1) funkcjonowaniem OIK, w tym wynagrodzenia pracowników zatrudnionych na umowę o pracę, umowę zlecenie,
- 2) realizacją programów korekcyjno-edukacyjnych,
- 3) funkcjonowaniem mieszkania interwencyjnego,
- 4) realizacją działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

6. POTRZEBY W ZAKRESIE INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

- 1) Aplikowanie o środki zewnętrzne na realizację projektów profilaktycznych i edukacyjnych w ramach ogłaszanych konkursów.
- 2) Kontynuowanie współpracy z podmiotami działającymi w obszarze wsparcia rodziny oraz prowadzenie specjalistycznego wsparcia w OIK.
- 3) Inicjowanie działań na rzecz osób zaburzonych psychicznie i ich rodzin.
- 4) Realizacja programów wzmacniających kompetencje wychowawcze.
- 5) Realizacja oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie (uzyskano w br. środki finansowe na realizację zadania).
- 6) Realizacja oddziaływań terapeutyczno - psychologicznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie (aplikowano o środki finansowe na realizację zadania).
- 7) Przeniesienie Ośrodka Interwencji Kryzysowej do głównej siedziby PCPR w Świdnicy, ul. Wałbrzyska 15.

ROZDZIAŁ V. WSPARCIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Na terenie powiatu funkcjonują dwa domy pomocy społecznej przeznaczone dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Jaskulinie i Świebodzicach. Dom Pomocy Społecznej w Jaskulinie przyjmuje osoby dorosłe, natomiast Dom w Świebodzicach świadczy usługi dla dzieci i młodzieży.

Zgodnie z treścią art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej starosta powiatu prowadzącego dom pomocy społecznej wydaje decyzje o umieszczeniu w domu a w razie niemożności umieszczenia z powodu braku wolnych miejsc powiadamia osobę o wpisaniu na listę oczekujących oraz przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie w domu, pomocy społecznej. Do tutejszego Centrum wpłynęło **8** wniosków

z prośbą o umieszczenie w DPS w Świebodzicach (4) i w DPS Jaskulinie (4). Dla 6 osób wydano decyzje o umieszczeniu, w dwóch przypadkach odmówiono umieszczenia w związku z występowaniem zaburzeń psychicznych. Wolne miejsca w obu placówkach pozyskano wskutek zgonu mieszkańców, przeniesienia do placówki tego samego typu położonej bliżej miejsca zamieszkania rodziny oraz rezygnacji z pobytu. Na podstawie ustawy o pomocy społecznej w stosunku do mieszkańców domów położonych na terenie naszego powiatu wydano 2 decyzje zmieniające skierowanie do ww. DPS. Sprawa dotyczyła mieszkańców DPS w Świebodzicach, którzy osiągnęli pełnoletność i zostali przeniesieni do placówki tego samego typu, lecz przeznaczonej dla osób dorosłych.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny. Zobowiązani do wnoszenia opłaty są sami mieszkańcy w wysokości 70% własnego dochodu, a w przypadku małoletnich chłopców rodzice w wysokości 70% dochodu przypadającego na jednego członka rodziny. Tutejsze Centrum wydało 2 decyzje o odstąpieniu od ustalania ww. opłat z uwagi na trudną sytuację materialną i życiową rodziców małoletnich dzieci. W odpowiedzi na jeden wniosek rodzica zobowiązanego do ponoszenia opłaty wydano 1 decyzję o zwolnieniu z ponoszenia opłaty. Ponadto sporządzono 63 decyzje zmieniające wysokość opłaty dla mieszkańców domów w związku ze zmianą jego sytuacji dochodowej.

2. ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY

Na terenie powiatu funkcjonuje ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym. Ośrodek jest jednostką wsparcia dziennego prowadzoną przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Świdnicy na zlecenie powiatu świdnickiego.

W roku 2017 wydano 7 decyzji o skierowaniu dla osób, które po raz pierwszy wystąpiły o skierowanie do domu. Miejsca pozyskano w związku z rezygnacją uczestników. Wobec powyższego wydano 5 decyzji uchylających skierowanie do domu. W dwóch przypadkach skierowanie wygasło z chwilą zakończenia terminu na jaki zostało wydane i osoby nie występowały z kolejnym wnioskiem. W oparciu o sporządzone przez zespół wspierająco – aktywizujący indywidualne plany postępowania wspierająco – aktywizującego dla uczestników, koniecznym było wydanie 43 decyzji o skierowaniu na kolejny rok. Ponadto zgodnie z ustawą o pomocy społecznej pobyt w ww. jednostce jest odpłatny, stąd też tutejsze Centrum wydało 16 decyzji ustalających opłatę. Po co półrocznej weryfikacji sytuacji dochodowej podopiecznych, dokonywanej na podstawie przeprowadzanej aktualizacji wywiadu środowiskowego wydano 13 decyzji zmieniających wysokość odpłatności w związku ze zmianą sytuacji dochodowej. Z tytułu odpłatności uzyskano kwotę 16.455,86 zł. Środki te stanowią dochód skarbu państwa, stąd też zostały przekazane do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Koszty prowadzenia Środowiskowego Domu Samopomocy w 2017 r. stanowiły kwotę 794.022,00 zł. (dotacja Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego).

3. MIESZKANIE TRENINGOWE

W 2017 r. na zlecenie powiatu prowadzone były działania zmierzające do usamodzielnienia osób niepełnosprawnych intelektualnie poprzez prowadzenie treningów:

- 1) kształtowania umiejętności w zakresie samoobsługi,
- 2) prowadzenia gospodarstwa domowego,

- 3) pełnienia funkcji społecznych,
- 4) wykorzystywania w sposób konstruktywny czasu wolnego.

Wykonawcą ww. działań było Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną koło w Świdnicy. Realizacja zadania została powierzona ww. podmiotowi po uprzednio przeprowadzonym konkursie. Projekt był realizowany w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2017 r. W projekcie wzięło udział 12 uczestników, będących uczestnikami Warsztatów Terapii Zajęciowej z Mokrzeszowa i Środowiskowego Domu Samopomocy w Świdnicy. Działania na rzecz ww. grupy podopiecznych były realizowane przez 6 dni w tygodniu. Z przedłożonego przez Zleceniobiorcę sprawozdania z realizacji ww. zadania wynika, że przeprowadzone działania rozwinęły i wzmocniły kompetencje społeczne podopiecznych, jednakże usamodzielnienie się ich jest długotrwałym procesem, a ich funkcjonowanie zawsze będzie wymagało wsparcia.

Na realizację zadania w 2017 r. powiat przeznaczył kwotę 22.750,00 zł., którą Stowarzyszenie w pełni wykorzystało.

4. ZADANIA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH REALIZOWANE ZE ŚRODKÓW PFRON

Na zadania z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych powiat świdnicki otrzymał kwotę **2.975.506,00 zł**, z tego na rehabilitację społeczną wykorzystano **2.684.415,73 zł** (w tym 1.519.620,00 zł z przeznaczeniem na działalność WTZ w Mokrzeszowie, Świdnicy i Strzegomiu), na rehabilitację zawodową **291.056,00 zł**, co łącznie daje kwotę **2.975.471,73 zł jako środki wykorzystane**.

Środki niewykorzystane stanowią kwotę 34,27 zł z tego :

- 1) 28,50 zł kwota niewykorzystana z rehabilitacji społecznej z zadania zaopatrzenie w środki ortopedyczne i pomocnicze,
- 2) 5,77 zł kwota niewykorzystana z rehabilitacji społecznej z zadania dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych od wykorzystanych środków PFRON realizatorom zadań przysługuje prowizja w wysokości 2,5% na pokrycie kosztów obsługi zadań. W 2017 r. była to kwota 74.385,00 zł.

Na podstawie art. 35 a ust. 2. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizuje PCPR natomiast zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej PUP. Wobec powyższego sprawozdanie szczegółowo odnosi się do zadań realizowanych przez PCPR, a ich przebieg przedstawia się następująco:

1) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Na dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych Rada Powiatu w Świdnicy przeznaczyła **kwotę 144.262,00 zł**. W trakcie roku przyjęto 386 wniosków osób niepełnosprawnych i ich opiekunów o dofinansowanie turnusu rehabilitacyjnego. Dofinansowanie przyznano 139 osobom na łączną kwotę **144.262,00 zł**. Pozostałe wnioski rozpatrzono negatywnie z uwagi na brak środków finansowych.

Powyższe obrazuje tabela nr 6.

Rodzaj zadania	Liczba złożonych wniosków	Liczba osób które uzyskały dofinansowanie/ skorzystały	Wysokość wydatkowanych środków PFRON na turnusy rehabilitacyjne w zł	Wysokość środków PFRON określona uchwałą Rady Powiatu w zł
Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych	386	139/139	144.262,00	144.262,00

Tabela nr 6

Wśród osób, które skorzystały z dofinansowania należy wymienić:

- 1) dorosłe osoby niepełnosprawne – 83 osoby,
- 2) dorosłe osoby niepełnosprawne z ZPCH – 1 osoba,
- 3) opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych – 31 osób,
- 4) dzieci i młodzież niepełnosprawną - 12 osób,
- 5) opiekunów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej – 12 osób.

2) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

Na realizację ww. zadania Rada Powiatu w Świdnicy przeznaczyła środki w wysokości **347.368,68 zł**. W 2017 r. przyjęto 27 wniosków osób niepełnosprawnych o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, z czego 24 wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie na kwotę 257.852,32 zł. Rozliczonych zostało 21 umów na łączną kwotę **230.593,15 zł**.

Pozostałe wnioski nie uzyskały dofinansowania z następujących powodów:

1. odmowy z uwagi na wyczerpanie się puli środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania (1 wniosek),
2. odmowy z uwagi na brak przesłanek formalnych do podjęcia pozytywnej decyzji – brak uzupełnienia złożonych wniosków (2 wnioski),
3. wypowiedzenie umowy – brak realizacji zadania przez wnioskodawcę w określonym terminie (1 wniosek),
4. rozwiązanie umowy za porozumieniem stron (osoba niepełnosprawna nie mogła zrealizować zadania, bowiem wykonawca, który miał realizować zadanie zrezygnował z jego wykonania (1 wniosek),
5. rezygnacja wnioskodawcy z dofinansowania z powodu braku środków finansowych na wkład własny (1 wniosek).

W 2017 r. złożono 39 wniosków na likwidację barier technicznych oraz 18 wniosków na likwidację barier w komunikowaniu się. Spośród 57 wniosków **48 zostało rozpatrzonych pozytywnie**.

Pozostałe wnioski nie zostały zrealizowane z uwagi na:

- 1) odmowy z uwagi na wyczerpanie się puli środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania (5 wniosków),
- 2) wnioskodawcy nie spełniali warunków określonych kryteriami dofinansowania ze środków PFRON (4 wnioski).

Podsumowując w 2017 r. w trakcie roku zrealizowano:

- **21** umów na dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych na kwotę **230.593,15 zł**,
- **13** umów na dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się na kwotę **23.894,68 zł**,
- **32** umowy na dofinansowanie likwidacji barier technicznych na kwotę **92.875,08 zł**.

Rozliczenie środków PFRON obrazuje tabela nr 7.

Rodzaj zadania	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków pozytywnie rozstrzygniętych/zrealizowanych	Wysokość środków finansowych PFRON wykorzystanych na realizację zadania (w zł)	Wysokość środków finansowych PFRON określona uchwałą Rady Powiatu (w zł)
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych u indywidualnych osób niepełnosprawnych	27	24/21	230.593,15	347.368,68
Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się osób niepełnosprawnych	18	13/13	23.894,68	
Dofinansowanie likwidacji barier technicznych osób niepełnosprawnych	39	35/32	92.875,08	
		RAZEM	347.362,91	

Tabela nr 7

3) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

W 2017 roku zostało złożonych **7 wniosków**. Zgodnie z przyjętymi i zatwierdzonymi w dniu 07 lutego 2017 roku przez Zarząd Powiatu kryteriami dofinansowaniu podlegały wszystkie złożone i kompletne wnioski. W ramach posiadanych środków finansowych PFRON, wszystkie złożone wnioski zostały pozytywnie rozpatrzone, z czego zrealizowano 6 na **łącną kwotę 13.794,70 zł**. Jeden wniosek nie został zrealizowany, z powodu rezygnacji wnioskodawcy po podpisaniu umowy.

Rozliczenie środków PFRON obrazuje tabela nr 8.

Rodzaj zadania	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków pozytywnie rozstrzygniętych/zrealizowanych	Wysokość środków PFRON wykorzystanych na realizację zadania w zł	Wysokość środków PFRON określona uchwałą Rady Powiatu w zł
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	7	7/6	13.794,70	13.794,40

Tabela nr 8

4) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Zgodnie z uchwałą Rady Powiatu w Świdnicy na realizację powyższego zadania przekazano **kwotę 659.404,62 zł**.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania składa się wnioski o zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.

W 2016 roku nie wpłynął żaden wniosek z realizacją na rok 2017 o dofinansowanie

zaopatrzenia sprzętu rehabilitacyjnego dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.

Ponadto przyjęto **4** indywidualne wnioski osób niepełnosprawnych na zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, z czego **3** zostały rozpatrzone pozytywnie i na podstawie zawartych umów wypłacono dofinansowanie na łączną kwotę **5.483,19 zł**. Dofinansowaniu podlegały rowery stacjonarne, bieżnia elektryczna, komputer stacjonarny, programy logopedyczne, piłka rehabilitacyjna, kijki do nordic walking. Jeden wniosek został rozpatrzony negatywnie z uwagi na wyczerpanie się środków finansowych przeznaczonych na realizację tego zadania.

W ramach zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyjęto **494** wnioski. Dofinansowanie otrzymało **410** osób na łączną kwotę **653.892,93 zł**. Z powyższego wynika, że w okresie sprawozdawczym negatywnie rozpatrzono **84 wnioski**.

Wyjaśnieniem ww. sytuacji są następujące okoliczności: odmowa dofinansowania z uwagi na wyczerpanie się puli środków finansowych przeznaczonych na realizację ww. zadania – 77 wniosków, odmowa dofinansowania z uwagi na zakup przedmiotu przed uzyskaniem orzeczenia o niepełnosprawności – 2 wnioski, odmowa dofinansowania z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego – 2 wnioski, w 1 przypadku nie uzupełniono braków formalnych występujących we wniosku, 2 osoby zrezygnowały z przyznanego dofinansowania.

Rozliczenie środków PFRON obrazuje tabela nr 9.

Rodzaj zadania	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków pozytywnie rozpatrzonych i zrealizowanych	Wysokość środków PFRON w zł wykorzystanych na realizację zadania w zł	Wysokość środków PFRON w zł określona uchwałą Rady Powiatu w zł
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej	0	0	0,00	659.404,62
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla indywidualnych osób niepełnosprawnych	4	3	5.483,19	
Dofinansowanie do zaopatrzenia ortopedycznego i środków pomocniczych	494	410	653.892,93	
Razem			659.376,12	środki przekazane do PFRON

Tabela nr 9

5. REHABILITACJA ZAWODOWA

Na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej zgodnie z Uchwałą Rady Powiatu przeznaczono kwotę **291.056,00 zł**. Środki te przeznaczono na:

- a) wyposażenie **7** stanowisk pracy zorganizowanych dla osób niepełnosprawnych – **231.056,00 zł**,
- b) dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienia wkładu do spółdzielni socjalnej dla **2** osób – **60.000,00 zł**.

6. PROGRAM CELOWY „AKTYWNY SAMORZĄD”

W 2017 r. powiat świdnicki kontynuował realizację programu „Aktywny samorząd”. Program skierowany był do osób z niepełnosprawnością, a jego głównym celem było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i dostępie do edukacji. Na realizację programu w 2017 r. otrzymano **319.346,06 zł.**

W ramach ww. kwoty, zgodnie z zapisami umowy, realizator zadania otrzymał środki finansowe na jego obsługę, promocję i ewaluację programu.

Zgodnie ze zmianami w procedurach realizacji programu, wprowadzonymi Uchwałą nr 71/2016 Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 7 grudnia 2016r., termin realizacji programu został przedłużony do dnia 15 kwietnia 2018 r. Wobec powyższego środki finansowe przekazane na realizację programu nie zostały na dzień sporządzenia sprawozdania rozliczone.

W ramach ww. zadania złożonych zostało 79 wniosków, z czego 77 wniosków uzyskało pozytywną weryfikację formalną, 2 – negatywną. Przyczynami negatywnej weryfikacji formalnej wniosków były: nie spełnianie przez wnioskodawcę kryteriów umożliwiających udział w programie oraz nie uzupełnienie braków we wskazanym terminie. Do realizacji przekazano 77 wniosków.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. podpisano 75 umów i wypłacono dofinansowanie na łączną kwotę **212.703,00 zł.**

Wykorzystanie środków PFRON obrazuje tabela nr 10.

Nazwa programu	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie/ zrealizowanych na dzień 31.12.2017 r.	Wysokość środków PFRON w zł wykorzystanych na realizację zadania na dzień 31.12.2017 r..	Wysokość środków PFRON w zł
Program „Aktywny samorząd”	79	77/67	212.703,00	319.346,06

Tabela nr 10

W ramach programu udzielono następujących form pomocy:

Moduł I:

- 3 osoby otrzymały pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- 1 osoba otrzymała pomoc do uzyskania prawa jazdy kat. B,
- 12 osób uzyskało pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- 3 osoby uzyskały dofinansowanie szkolenia w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- 2 osoby otrzymały pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej, tj. dofinansowanie kosztów pobytu dziecka w przedszkolu,

Moduł II:

- 56 wniosków na pomoc w uzyskaniu kształcenia na poziomie wyższym.

Spośród wszystkich 77 wniosków 10 pozostało do realizacji w 2018 r., a kwota, która pozostała winna być wydatkowana do 15 kwietnia 2018 r.

7. WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Na dzień 31.12.2017 r. na terenie powiatu świdnickiego funkcjonowały 3 warsztaty terapii zajęciowej.

Pierwszy z nich działający w Mokrzeszowie dysponuje 40 miejscami. Większość uczestników to osoby z upośledzeniem umysłowym, jednakże u wielu z nich występują liczne niepełnosprawności sprzężone. Drugi warsztat jest prowadzony przez Stowarzyszenie „Blżej Ciebie” przy Zespole Szkół Specjalnych - Warsztat Terapii Zajęciowej w Świdnicy. Ostatnim z utworzonych i działających na terenie naszego powiatu jest Warsztat Terapii Zajęciowej w Strzegomiu. Organem prowadzącym jest Gmina Strzegom.

W 2017 r. całkowity koszt funkcjonowania warsztatów stanowił kwotę 1.724.288,25 zł, z tego środki PFRON –1.519.620,00 zł środki finansowe powiatu 168.847,30 zł, środki własne podmiotów prowadzących WTZ- 35.820,95 zł.

8. POTRZEBY W ZAKRESIE WSPARCIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

- 1) Zwiększanie dostępności osób niepełnosprawnych do różnych form wsparcia dziennego dla osób z niepełnosprawnościami, w szczególności dla osób zaburzonych psychicznie.
- 2) Kontynuacja projektu „Droga do aktywności 2”, którego celem jest aktywizacja osób niepełnosprawnych.
- 3) Aplikowanie o środki finansowe zewnętrzne na działania skierowane do osób niepełnosprawnych w ramach ogłaszanych konkursów.
- 4) Upowszechnianie informacji o działaniach realizowanych na rzecz osób z niepełnosprawnościami.
- 5) Realizacja zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz programów celowych PFRON.
- 6) Kontynuowanie działań zmierzających do usamodzielniania się osób niepełnosprawnych intelektualnie.

ROZDZIAŁ VI. PROJEKTY KONKURSOWE

1. PROJEKT „Droga do aktywności 2”

W dniu 15 listopada 2016 r. pomiędzy Powiatem Świdnickim a Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędem Pracy w Wałbrzychu została zawarta umowa o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego pod nazwą „Droga do aktywności 2”, który dotyczy działań na rzecz integracji społeczno – zawodowej z elementami usług specjalistycznego poradnictwa dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, ich rodzin oraz osób z ich otoczenia w celu poprawy ich sytuacji społeczno – zawodowej.

Okres realizacji projektu: 01.09.2016 - 30.06.2018. Całkowita wartość projektu wynosi 732 000,00 zł, w tym 620 000,00 zł środki Europejskiego Funduszu Społecznego oraz 112 000,00 zł - wkład własny – budżet JST, stanowiący w projekcie pomoc pieniężną na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz wydatki na utrzymanie osób w pieczy

zastępczej oraz środki PFRON. Realizacja projektu została podzielona na dwie edycje; pierwsza od 01.10.2016 do 30.09.2017, druga od 01.10.2017 do 30.09.2018 r.

ZAKRES WSPARCIA DLA UCZESTNIKA PROJEKTU W OKRESIE OD 01.10.2016 do 30.09.2017 r. – PIERWSZA EDYCJA PROJEKTU:

1) AKTYWIZACJA SPOŁECZNA:

- a) praca socjalna – realizowana przez pracownika socjalnego - 32 osoby objęto wsparciem;
- b) grupa wsparcia dla osób z niepełnosprawnością – 50 h wsparcia skierowano do 10 osób;
- c) wyjazdowe treningi kompetencji i umiejętności społecznych dla wychowanków i osób z niepełnosprawnością - 16 h wsparcia skierowano do 13 osób;
- d) stacjonarne treningi kompetencji i umiejętności społecznych dla osób z niepełnosprawnością – 100 h wsparcia skierowano do 16 osób;
- e) grupa edukacyjna dla wychowanków – 100 h wsparcia skierowano do 12 wychowanków;
- f) usługi integracyjne obejmujące edukację społeczną i obywatelską – 23 osoby uczestniczyło w dwóch działaniach, którymi były: zwiedzanie sztolni Włodarz, miasta Walim wraz z kościołem św. Jadwigi, zwiedzanie kwatery terroru więźniów RIESE, Sztolni Walimskich, pałacu oraz browaru Jedlinka. Działania wsparte były usługą przewodnika;
- g) asystent osoby z niepełnosprawnością – usługa skierowana była do 3 niepełnosprawnych uczestników projektu.

2) AKTYWIZACJA EDUKACYJNA:

- a) kurs na prawo jazdy kat. „B”, w którym uczestniczyło 13 osób, 6 osób uzyskało prawo jazdy;
- b) kurs kierowca operator wózków jezdniowych z napędem silnikowym z wyłączeniem specjalizowanych, w którym uczestniczyło 3 osoby. Dwoje uczestników otrzymało zaświadczenie kwalifikacyjne do obsługi urządzeń transportu bliskiego w kategorii II WJO zakres uprawnienia wózki jezdniowe podnośnikowe z wyłączeniem specjalizowanych wydane przez Urząd Dozoru Technicznego;
- c) kurs komputerowy: kurs ECDL PROFILE DIGCOMP 2 – dla 6 osób oraz kurs ECDL PROFILE DIGCOMP 5 dla 8 osób. Wszystkie osoby otrzymały zaświadczenie o ukończeniu kursu, z czego 5 osób otrzymało certyfikat wydany przez Polskie Towarzystwo Informatyczne potwierdzający nabycie kwalifikacji.

3) AKTYWIZACJA ZDROWOTNA:

- a) terapia psychologiczna, rodzinna lub psychospołeczna dla rodzin i osób – 180 h terapii z której skorzystało 13 osób;
- b) zespoły ćwiczeń fizycznych usprawniających psychoruchowo zgodnie z potrzebami osoby z niepełnosprawnością w wymiarze 12 dni w których uczestniczyło 7 osób. Zespoły odbyły się w Ośrodku Rehabilitacyjno – Wypoczynkowy Jantar w Polanicy Zdroju.

4) AKTYWIZACJA ZAWODOWA:

Zadanie było wdrażane przez podmiot wyspecjalizowany w zakresie aktywizacji zawodowej wybrany w drodze konkursu na realizację zadania publicznego na zasadach

określonych w ustawie z dn. 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Umowa na realizację zadania została zawarta w dniu 28.03.2017 r. z Fundacją Eudajmonia. Na realizację działań zostały przyznane środki finansowe w wysokości 90.800,00 zł, które przekazywane były w dwóch transzach. Pierwsza w wysokości 40.000,00 zł została przekazana w dniu 24 kwietnia 2017 r., druga transza w wysokości 50.800,00 zł w dniu 4 sierpnia 2017 r.. W ramach realizacji zadania publicznego zostały wskazane do realizacji działania, tj.:

- a) organizacja staży zawodowych – realizacja 10 umów stażowych trzymiesięcznych na następujących stanowiskach pracy: konserwator, pracownik administracyjny, sprzątaczką biurową, pomoc administracyjna, recepcjonistka, referent, opiekun zwierząt towarzyszących, pracownik administracyjno-biurowy, archiwista dokumentów elektronicznych. Miesięczna kwota stypendium stażowego wynosiła 2.000,00 zł brutto + pochodne tj. kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- b) organizacja i finansowanie usług wspierających – trener pracy – 180 h – 24 osoby skorzystało z usług trenera pracy;
- c) organizacja i finansowanie usług wspierających – doradca zawodowy – 100h – 30 osób skorzystało z tej formy wsparcia.

Projekt zakłada osiągnięcie minimalnych poziomów efektywności społeczno – zawodowej. Działania projektowe nakierowane są na uzyskanie kwalifikacji po opuszczeniu programu, poszukiwanie pracy oraz podjęcie pracy po opuszczeniu programu, przez co najmniej określoną liczbę uczestników projektu, co przyczyni się do zwiększenia skuteczności realizowanego wsparcia. Ponadto projekt wpływa pozytywnie na trwałość osiągniętych rezultatów i przyczynia się do zwiększenia aktywności zawodowej mieszkańców powiatu świdnickiego.

Poziom efektywności społeczno – zatrudnieniowej osiągnięty w pierwszej edycji projektu dotyczy tylko osób z niepełnosprawnościami (do 3 miesięcy od zakończenia udziału w projekcie), tj.:

- 1) w wymiarze zatrudnieniowym - 8 osób z niepełnosprawnościami w tym 3 osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności lub osoba z niepełnosprawnością intelektualną lub osoba z niepełnosprawnościami sprzężonymi;
- 2) w wymiarze społecznym – 20 osób.

Ww. wskaźniki są mierzone w okresie do 3 miesięcy od daty zakończenia udziału w projekcie, a źródłem ich weryfikacji jest kopia umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej lub zaświadczenie z zakładu pracy o zatrudnieniu lub zaświadczenie potwierdzające prowadzenie działalności gospodarczej przez co najmniej 3 miesiące.

Wskaźniki rezultatu osiągnięte w pierwszej edycji projektu, mierzone w okresie do 4 tygodni od daty zakończenia udziału w projekcie, tj.:

- a) liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – 10 osób;
- b) liczba osób poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 23 osoby;
- c) liczba osób pracujących po opuszczeniu programu – 5 osób.

W pierwszej edycji projektu został wykazany wkład własny w wysokości 85 499,60 zł, z czego 24 333,40 zł pochodzi ze środków PFRON, który w projekcie stanowi wsparcie dla niepełnosprawnych uczestników projektu (zasiłki i pomoc w naturze) i były to dofinansowania do zakupu: schodołazu kroczącego (likwidacja barier technicznych), stacjonarnego roweru magnetycznego, piłki rehabilitacyjnej oraz kijków do nordic walking (sprzęt rehabilitacyjny), butów ortopedycznych (środki pomocnicze i przedmioty

ortopedyczne), laptop, laptop z programem powiększającym, notebook z programem powiększającym oraz dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego. Wsparcie zostało skierowane do 6 osób z niepełnosprawnością.

2. PROJEKT „Akademia rozwoju”

W związku z ogłoszonym przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy konkursem na projekty na rzecz usług wsparcia pieczy zastępczej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zaaplikowało, z sukcesem, o środki finansowe z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 r. Oś priorytetowa 9 – włączenie społeczne, działanie 9.2 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych, poddziałanie nr 9.2.4 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych - Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Aglomeracji Wałbrzyskiej (typ projektów 9.2.B2.).

Projekt pn. „Akademia rozwoju” otrzymał rekomendacje do dofinansowania, a w dniu 30 listopada 2017 r. pomiędzy Powiatem Świdnickim a Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędem Pracy w Wałbrzychu została zawarta umowa o dofinansowanie projektu. Okres realizacji – 01.05.2018 - 31.12.2020. **Calkowita wartość projektu wynosi 1 513 104,00 zł, w tym 1 436 104,00 zł środki Europejskiego Funduszu Społecznego oraz 77 000,00 zł - wkład własny – budżet JST.**

Przedmiotem projektu jest realizacja usług wsparcia systemu pieczy zastępczej w powiecie świdnickim w celu powstawania/podnoszenia jakości zdeinstytucjonalizowanych form pieczy zastępczej, mających na celu ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych i wysokiej jakości usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.

Wsparcie projektowe odbywać się będzie zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i będą nim objęte osoby przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno – interwencyjnego do 14 osób oraz kadra systemu pieczy zastępczej, które objęte będą działaniami nakierowanymi na podnoszenie kompetencji i kwalifikacji tych osób.

Projekt ma na celu zwiększenie dostępności środowiskowych usług społecznych, w tym opiekuńczych i wsparcia rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz wsparcia pieczy zastępczej.

Proces wsparcia - ścieżka reintegracji stworzona indywidualnie dla każdego uczestnika, z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, predyspozycji i potrzeb.

Wsparcie w ramach projektu skierowane jest do 290 osób zamieszkujących Powiat Świdnicki w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego z trzech grup, tj.

Osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – **130** dzieci i młodzież do 25 roku życia z rodzinnej pieczy zastępczej, dzieci własne osób pełniących funkcję rodzinnych domów dziecka i rodzin zastępczych zawodowych.

- 1) Dzieci w zinstytucjonalizowanej pieczy zastępczej (dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo – wychowawczych: typu rodzinnego do 8 osób oraz typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno – interwencyjnego do 14 osób) - **40** dzieci.
- 2) Osoby przygotowujące się i świadczące usługi na rzecz pieczy zastępczej - **120** osób.

Grupę docelową będzie stanowić 60 dzieci poniżej 15 r. życia oraz 110 dzieci i młodzieży powyżej 15 r. życia.

Zakres wsparcia:

- a) szkolenie tematyczne dla kandydatów na rodziny zastępcze,
- b) szkolenie tematyczne dla rodzin zastępczych,
- c) grupa wsparcia dla rodzin zastępczych,
- d) zatrudnianie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich,
- e) usługi koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- f) warsztaty i treningi dla dzieci,
- g) indywidualne spotkania z doradcą zawodowym,
- h) spotkania ze specjalistami,
- i) reedukacja – korepetycje dla dzieci,
- j) rehabilitacja – fizjoterapia dla dzieci,
- k) indywidualne konsultacje ze specjalistami wg potrzeb m.in. seksuolog, logopeda, pedagog, dietetyk. Indywidualne konsultacje dla rodzin zastępczych, w zależności od potrzeb rodziny lub dziecka.

Rezultatem realizacji projektu będzie zmniejszenie skali zjawiska ubóstwa i wykluczenia społecznego. Poprawi się również integracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem w Aglomeracji Wałbrzyskiej. Działania projektowe wpłyną na minimalizację negatywnych zjawisk oraz na realizację zamierzeń strategicznych związanych z osiągnięciem wskaźników.

Projekt zakłada osiągnięcie następujących wskaźników: wskaźnik produktu – liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym – 100 osób w tym 56 kobiet i 44 mężczyzn oraz wskaźnik rezultatu - liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu – 90 osób/miejsc w tym 50 kobiet i 40 mężczyzn.

ROZDZIAŁ VII. POMOC NA RZECZ REPATRIANTÓW

W 2017 roku stosownie do zapisów art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2014 r., poz. 1392 ze zm.) starosta w drodze decyzji przyznał pomoc finansową ze środków budżetu państwa na częściowe pokrycie poniesionych kosztów związanych z wyposażeniem lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się w Rzeczypospolitej Polskiej dla 2 repatriantów. Wobec powyższego tutejsze Centrum dokonało wypłaty pomocy na łączną kwotę **12.000,00 zł.**

ROZDZIAŁ VIII. KARTA POLAKA

W związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. przepisów ustawy z dnia 15 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o Karcie Polaka oraz ustawy o cudzoziemcach starosta właściwy ze względu na miejsce pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej osoby uprawnionej do otrzymania świadczenia pieniężnego, dokonuje wypłaty ww. świadczeń przyznanych przez wojewodę. W roku 2017 tutejsze Centrum dokonało wypłat 12 świadczeń dla 4 osób na łączną kwotę **9.000,00 zł.**

ROZDZIAŁ IX. POMOC CUDZOZIEMCOM

Zgodnie z art. 93 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 ze zm.) pomoc dla cudzoziemców jest realizowana w ramach indywidualnego programu integracji, uzgodnionego między powiatowym centrum pomocy rodzinie a cudzoziemcem. W 2017 r. PCPR nie udzieliło pomocy w ramach ww. programu.

ROZDZIAŁ X. DODATKOWE DZIAŁANIA W OBSZARZE POMOCY SPOŁECZNEJ

- 1) Organizacja spotkania informacyjnego dotyczącego form wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami na terenie powiatu świdnickiego- 7 marca 2017 r. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele organizacji pozarządowych z terenu powiatu (23 osoby).
- 2) Organizacja szkolenia z zakresu poprawy bezpieczeństwa kadr pomocy społecznej działających na terenie powiatu w terminie 25 kwietnia, 16 i 30 maja 2017 r. Szkolenie prowadzone było przez policjantów z Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu. W szkoleniu wzięło udział 98 osób.
- 3) „Święto Rodziny”- partnerstwo w realizacji festynu rodzinnego organizowanego w dniu 14 maja 2017 r. przez Fundację Małżeństwo Rodzina ze Świdnicy.
- 4) Organizacja spotkania z kierownikami ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu świdnickiego (data 11 maja 2017 r.).
- 5) Organizacja Dnia Rodzicielstwa Zastępczego – 24 czerwca 2017 r.. W imprezie wzięło udział 180 osób.
- 6) Udział jednostki w Targach Żywności „Zdrowie ma smak”- 26 sierpnia 2017 r.
- 7) Wizyty studyjne pracowników PCPR w ośrodkach pomocy społecznej. W ramach spotkań pracownicy przybliżali zakres działania jednostki w szczególności z zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych. Spotkania odbyły się w okresie od 5 do 13 września 2017 r.
- 8) Organizacja szkolenia pn. „Rozpoznawanie kryzysu psychicznego u dzieci i dorosłych” adresowanego dla kadr pomocy społecznej i pieczy zastępczej. Termin realizacji- 28-29 września 2017 r. W szkoleniu wzięło udział 47 osób.
- 9) Współorganizacja Międzypokoleniowego Otwartego Biegu Pojednania, „ Rodzina bez przemocy”. Przedsięwzięcie było adresowane dla dzieci i młodzieży z terenu powiatu świdnickiego. Bieg został zorganizowany w Krzyżowej w dniu 28 września 2017 r.
- 10) W okresie od 25 września do 3 listopada 2017 r. PCPR zorganizowało warsztaty dla dzieci i młodzieży z zakresu przeciwdziałania przemocy. W warsztatach wzięło udział 173 osoby.
- 11) Partnerstwo w organizacji konferencji pn. „Dopalacze- dlaczego są aż tak niebezpieczne „organizowanej przez PSSE w Świdnicy w dniu 9 października 2017 r. W konferencji wzięło udział ok. 160 osób.
- 12) Organizacja szkolenia dla pracowników PCPR pn. „Komunikacja nastawiona na współpracę i rozwiązywanie konfliktów” . Szkolenie odbyło się w dniach 20-21 listopada 2017 r., w szkoleniu wzięło udział 24 osoby.
- 13) Organizacja szkolenia dla kadr pomocy społecznej z terenu powiatu z procedury Niebieskiej Karty. Szkolenie było prowadzone przez policjantkę z Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu. W szkoleniu wzięło udział 28 osób.
- 14) Organizacja konsultacji społecznych z organizacjami pozarządowymi na temat systemu redystrybucji środków algorytmowych PFRON w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Spotkanie odbyło się w dniu 6 grudnia 2017 r., wzięło w nim udział 12 osób.

15) Organizacja Mikołajek dla dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej- wyjazd do sali zabaw Loopy's World we Wrocławiu w dniu 4 grudnia 2017 r.

16) Organizacja obchodów Dnia Pracownika Socjalnego.

Z okazji Ogólnopolskiego Dnia Pracownika Socjalnego obchodzonego corocznie 21 listopada PCPR w Świdnicy zorganizowało w dniach:

- 20 listopada 2017 r. spotkanie z zawodowymi rodzinami zastępczymi i osobami pełniącymi funkcję rodzinnych domów dziecka z udziałem Pana Starosty Piotra Fedorowicza i Pana Wicestarosty Zygmunta Worsy, w ramach którego władze samorządowe podziękowały ww. za ich trud, otwarte serca, wrażliwość na potrzeby dzieci;
- 21 grudnia 2017r. uroczyste spotkanie przedstawicieli jednostek pomocy społecznej i pieczy zastępczej z terenu powiatu świdnickiego z udziałem radnych i władz samorządu powiatowego.

Łącznie w spotkaniach wzięło udział około 60 osób .

Rozdział XI. KONTROLE PRZEPROWADZONE PRZEZ PCPR

W oparciu o art. 112 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w 2017 r. tutejsze Centrum przeprowadziło kontrole merytoryczne następujących podmiotów:

1. Domy pomocy społecznej

a) Dom Pomocy Społecznej w Jaskulinie

Na podstawie art. 112 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 ze zm.) w dniu 19 lipca 2017 r. przeprowadzono kontrolę w Domu Pomocy Społecznej dla Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie w Jaskulinie 13.

Kontrolą objęto realizację zadań w 2016 roku, których zobowiązał się Podmiot organizując i prowadząc Dom, w szczególności badając :

- 1) dokumentację ogólną stanowiącą podstawę funkcjonowania Domu,
- 2) stan techniczny obiektu i warunki mieszkaniowe,
- 3) warunki realizacji usług opiekuńczych i wspomagających,
- 4) zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

Całość wytwarzanej dokumentacji przechowywana była w sposób uporządkowany i chronologiczny oraz uniemożliwiający do niej dostęp osobom nieupoważnionym. W zakresie warunków bytowych również nie stwierdzono nieprawidłowości.

b) Dom Pomocy Społecznej w Świebodzicach

W dniu 12 września 2017 r. przeprowadzono kontrolę w Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelktualnie w Świebodzicach przy ulicy Mickiewicza 8, w zakresie realizacji umowy z dnia 09.12.2013 r. pomiędzy Powiatem Świdnickim a Zgromadzeniem Sióstr Szkolnych De Notre Dame Prowincja Polska.

Kontrolą objęto realizację zadań w 2016 roku, których zobowiązał się Podmiot organizując i prowadząc Dom, w szczególności badając :

- 1) dokumentację ogólną stanowiącą podstawę funkcjonowania Domu,
- 2) stan techniczny obiektu i warunki mieszkaniowe,
- 3) warunki realizacji usług opiekuńczych i wspomagających,
- 4) zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

W trakcie kontroli ustalono, że wytwarzane dokumenty zatwierdzane były przez Dyrektora Domu i opatrzone datą i stosownymi podpisami. Całość dokumentacji przechowywana była w sposób uporządkowany i chronologiczny oraz uniemożliwiający do niej dostęp osobom nieupoważnionym. W zakresie warunków bytowych również nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Warsztaty Terapii Zajęciowej

W oparciu o zapisy rozporządzenia w sprawie warsztatów terapii zajęciowej przeprowadzono kontrole trzech warsztatów terapii zajęciowej: Warsztatów Terapii Zajęciowej w Mokrzeszowie (23 i 31 sierpnia 2017 r.), Strzegomiu (27 września 2017 r.) i Świdnicy (15 i 17 maja 2017 r.). Przeprowadzone kontrole miały na celu sprawdzenie prawidłowości funkcjonowania warsztatów pod względem merytorycznym oraz finansowym. Kontrolą objęto okres od stycznia do grudnia 2016 roku. W trakcie kontroli w dwóch warsztatach stwierdzono uchybienia, jedno w zakresie zatrudnienia pracownika samorządowego, drugie odnosi się do przekroczenia terminu sporządzania okresowej oceny realizacji indywidualnych efektów rehabilitacji uczestników.

3. Zadania realizowane ze środków PFRON

Przeprowadzono kontrole umów realizowanych ze środków PFRON, w tym skontrolowano: 6 umów z zakresu dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych z roku 2016 , 6 umów z zakresu dofinansowania do likwidacji barier w komunikowaniu się z roku 2016 , 6 umów z zakresu dofinansowania do likwidacji barier technicznych z roku 2016, 4 umowy dotyczące dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego z 2016 roku.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień.

Ponadto skontrolowano 15 umów zawartych w roku 2016 w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień.

4. Rodziny zastępcze

W 2017 r. w okresie od stycznia do grudnia przeprowadzono 18 wizyt w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu świdnickiego. Wizyty w rodzinach zastępczych są konsekwencją zapisu art. 38b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i wydanego przez Zarząd Powiatu upoważnienia dla dyrektora PCPR do kontroli rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka.

W trakcie wizyt w miejscu zamieszkania rodzin dokonywano sprawdzenia warunków lokalowych, w szczególności wyposażenia pokoi dziecięcych, warunków higienicznych panujących w lokalach, wyposażenia dzieci w przybory szkolne, odzież, środki higieniczne. Omawiano także tematy związane ze stanem zdrowia dzieci, rozwojem oraz sposób organizacji przez rodziny czasu wolnego dzieci. Na okoliczność przeprowadzonych kontroli sporządzano protokoły. Większość rodzin zastępczych otrzymała zalecenia mające na celu poprawę sytuacji dzieci w rodzinach.

Rozdział XII. KONTROLE ZEWNĘTRZNE W PCPR

W 2017 r. w PCPR odbyły się dwie kontrole.

1. Pierwszą przeprowadził Zakład Ubezpieczeń Społecznych w dniach od 9 stycznia do 3 lutego 2017 r. Swoim zakresem kontrola obejmowała sprawdzenie:
 - 1) prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenie społeczne oraz innych składek,
 - 2) ustalenia uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych

- świadczeń,
- 3) prawidłowość i terminowość opracowywanych wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe,
 - 4) wystawianie zaświadczeń lub zgłaszanie danych do celów ubezpieczeniowych
- W wyniku przeprowadzonej kontroli dokonano stosownych korekt.
2. Druga kontrola została przeprowadzona przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki, Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej. Kontrola swoim zakresem obejmowała sprawdzenie stopnia realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej. Kontrola została przeprowadzona w dniach od 26 do 28 kwietnia 2017 r. W wyniku przeprowadzonej kontroli jednostka otrzymała ocenę pozytywną.

Rozdział XIII. ORGANIZACJA PCPR

Na dzień 31 grudnia 2017 roku w PCPR zatrudnionych było 31 osób na 26,775 etatach, w tym 1 osoba zatrudniona na zastępstwo za pracownika przebywającego na długotrwałym zwolnieniu lekarskim.